

Erfgoedkundige (Heemkundige)

ERFgoedKUNDIGE (HEEMKUNDIGE)'S JOURNEY

- ▶ Vaak brede informatie
- ▶ Zoekopdracht leidt vaak tot nieuwe zoekopdrachten

- ▶ willen breed kunnen zoeken
- ▶ interesse in zoeken op kaart
- ▶ interesse in zoeken naar personen
- ▶ niet altijd even computervaardig
- ▶ bijhouden welke informatie gevonden werd

- ▶ opvragen bronnen online
- ▶ ter plaatse bronnen gaan raadplegen
- ▶ willen materiaal online kunnen raadplegen
- ▶ willen (beperkt) betalen om bronnen te kunnen zien of gebruiken

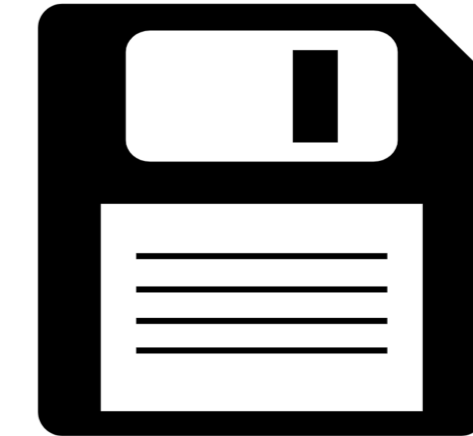
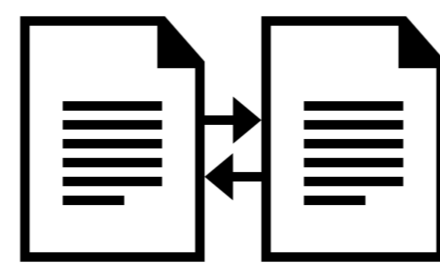
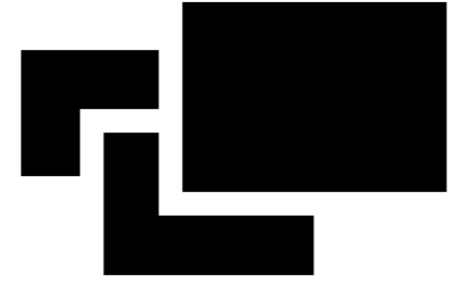
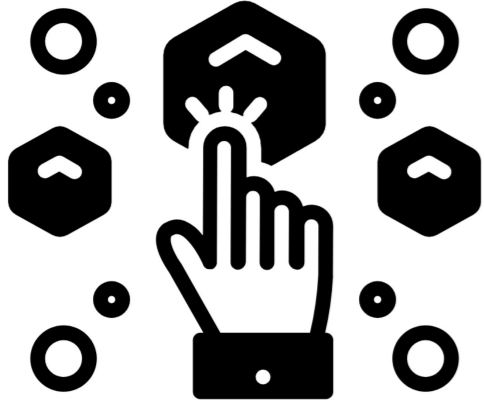
- ▶ materiaal gebruiken bij schrijven artikel / blog
- ▶ materiaal gebruiken in eigen archief of databank
- ▶ willen 'bijdragen': eigen materiaal online zetten of metadata corrigeren

- ▶ publicatie in een heemkundig tijdschrift / familiekronek...
- ▶ online tonen op website heemkundige kring
- ▶ tentoonstellen in lokaal centrum
- ▶ gebruiken tijdens lezing / geven van presentatie
- ▶ Gebruikte informatie bewaren + Gebruik van bronnen aangeven bij instelling/organisatie (reclame)

Bronnen "opslaan" op eigen computer

Erfgoedkundige (Heemkundige)

ERFgoedKUNDIGE (HEEMKUNDIGE)'S STORYBOARD

Erfgoedkundige (Heemkundige)

ERFgoedKUNDIGE (HEEMKUNDIGE)'S STAPPEN

- ▶ Mogelijke onderwerpen onderzoeken (google)
- ▶ Mogelijke onderwerpen bekijken in lokale instellingen (Bib, archief, erfgoedgemeenschappen, ...)
- ▶ Vrijblijven onderzoeksmateriaal verzamelen
- ▶ Onderzoeksvraag afbakenen
- ▶ Opdracht ontvangen van vereniging of familie
- ▶ Opdracht ontvangen van gemeente of stad
- ▶ Financiële plaatje maken (onkosten)

- ▶ Breed zoeken (Google)
- ▶ Verschillende bronnen en onderzoeken door elkaar raadplegen (niet systematisch)
- ▶ In kranten zoeken
- ▶ Opzoeken via collega verenigingen (website) of er al gelijkaardig onderzoek bestaat
- ▶ Raadplegen catalogi bibliotheek
- ▶ Zoeken in online catalogi
- ▶ Vragen stellen aan netwerk
- ▶ Vragen stellen aan instellingen medewerkers
- ▶ Verzamelaars (experten) aanspreken
- ▶ In eigen collectie kijken of er al onderzoek bestaat
- ▶ Langsgaan bij het lokale archief
- ▶ Oproep naar informatie lanceren op social media of lokale pers

- ▶ Maakt een afspraak om documentatie door te nemen
- ▶ Maakt afweging om ter plaatse te gaan
- ▶ Kijkt het gebruik van beelden (rechten) na
- ▶ Gaat na wanneer de bezoeken van de instelling zijn
- ▶ Vraagt online verschillende bronnen aan (verwarring dat bronnen soms ter plaatse geraadpleegd moeten worden ondanks digitale catalogi)
- ▶ Verwacht veel grotere digitale beschikbaarheid van bronnenmateriaal
- ▶ Praat in de leeszaal met andere experts over het onderwerp
- ▶ Op zoek naar de juiste contactpersonen
- ▶ Neemt contact op voor snelle levering bronnenmateriaal
- ▶ Wisselt informatie en materiaal uit met collega heemkundigen
- ▶ Verkrijgt toegang tot databanken
- ▶ Ontvangt bestanden in verschillende formaten

- ▶ Bekijkt welke informatie er uit de bronnen te halen valt
- ▶ Documenteert de bronnen die gebruikt worden
- ▶ Interpreteren en toepassen van historische kritiek op de bronnen (bron binnen tijdsgeest kaderen)
- ▶ Controleert de historische correctheid van de gevonden informatie.
- ▶ Maakt fysieke kopies van het bronnenmateriaal
- ▶ Vergeet gevonden materiaal te ordenen of te catalogiseren
- ▶ Informatie opslaan op persoonlijke computer
- ▶ Verliest zich in het detail (veelheid) van informatie

- ▶ Boekhouding (balans) in de gaten houden
- ▶ Teksten schrijven voor artikels, blogposts, expo opschriften, ...
- ▶ Kwaliteit van beelden nakijken
- ▶ Belevingen ontwikkelen voor verschillende doelgroepen (bv kinderen)
- ▶ Communiceren over publicatie/tentoonstelling
- ▶ Uitgeverij zoeken/contacteren
- ▶ Social media gebruiken
- ▶ Geïnteresseerden aanschrijven/spreken
- ▶ Samenwerkingen (partners) zoeken
- ▶ Vormgeven publicatie
- ▶ Rechten klaren
- ▶ Registratie inschrijven/leden/bezoekers

- ▶ Digitaliseert alle bronnen en notities
- ▶ Registreert (en annoteert) alle bronnen
- ▶ Brengt onderzoeksmateriaal naar archiefinstellingen
- ▶ Maakt gebruik van oude dragers
- ▶ Zet onderzoeksmateriaal om in nieuwe formats
- ▶ Probeert bronnen zuurvrij te bewaren
- ▶ Verantwoordelijk voor de nazorg van de expo
- ▶ Wilt de informatie laten opnemen in een groter geheel

- ▶ Schaduwarechiveel aanleggen, zelfs wanneer materiaal met instelling is gedeeld
- ▶ Samenwerking aangaan met grotere professionele instellingen
- Bronnenmateriaal**
- ▶ Verspreid materiaal proberen te centraliseren
- ▶ Overlappen ontdekken tussen verschillende organisaties
- ▶ Op zoek naar fysieke ruimte voor samenkomsten en als opslag ruimte
- ▶ Uitwisselen van bronnenmateriaal onder de leden
- Lokaal**
- ▶ Ontvangen van persoonlijke archieven
- ▶ Verzamelen van inzendingen/input van de gemeenschap
- ▶ Probeert de gemeenschap warm te maken voor erfgoed
- ▶ Is voorzichtig met gevoelig bronnen-materiaal omwille van nauwe band met gemeentebesturen

Erfgoedkundige (Heemkundige)

ERFgoedKUNDIGE (HEEMKUNDIGE)'S VRAGEN

Inspiratie

- ▶ Kunnen we hedendaagse gebeurtenissen vergelijken met situaties uit het verleden?
- ▶ Wat kunnen we vinden over een bekende persoon waarvan de verjaring van geboorte -of sterfdata aanbreken?

Controle

- ▶ Is er al soortgelijk onderzoek gedaan?
- ▶ Wordt hierover al gepubliceerd?
- ▶ Hoe oud is het onderzoek dat eventueel reeds bestaat?
- ▶ Zie ik een mogelijkheid om aan de slag te gaan met dit onderwerp?
- ▶ Is het een realistisch onderzoek?
- ▶ Zal ik de bronnen wel kunnen raadplegen? (taal, schrift, openbaarheid, ...)
- ▶ Is er onderzoeksmateriaal beschikbaar?

Afbakening

- ▶ Hoe kan ik het onderzoek afbakenen?
- ▶ Hoeveel tijd zou het onderzoek in beslag nemen?
- ▶ Wanneer moet het onderzoek klaar zijn?
- ▶ Hoe ver moet ik gaan met het onderzoek?
- ▶ Hoe weet ik of (alles) voldoende heb gevonden?

Kennis

- ▶ Ik ken zelf niet voldoende over het onderwerp: wie kan mij helpen?
- ▶ Doe ik het alleen of zou er iemand kunnen helpen?

Zoektocht

- ▶ Wat is het verschil tussen bronnen en publicaties in sommige gevallen?
- ▶ Hoe zorg ik er voor dat ik het overzicht behoudt tijdens mijn zoektocht?
- ▶ Welke catalogi bestaan er eigenlijk in Vlaanderen?
- ▶ Welke (archief)instellingen bestaan er?
- ▶ Zijn er ook musea waar ik terecht kan?
- ▶ Vergeet ik niets?
- ▶ Kan iemand mij helpen zoeken?
- Documentatie**
- ▶ Wat is de oorsprong van de documentatie die ik kan vinden?
- ▶ Mag ik deze documentatie gebruiken?
- ▶ Wanneer worden de bronnen vrijgegeven?
- ▶ Kan ik de informatie digitaal verkrijgen?
- ▶ Zijn al de bronnen reeds gedigitaliseerd?
- ▶ Moet ik betalen om toegang te krijgen tot de bronnen?
- ▶ Moet ik ter plaatse gaan of kan ik ook van thuis uit werken?

- ▶ Hoe werkt de aanlevering van het bronnenmateriaal?
- ▶ Hoe kan ik deze foto's in een hoge resolutie downloaden?
- ▶ Hoe kan bestanden openen in een formaat dat ik niet (her)ken?
- ▶ Kan ik bestanden zelf selecteren en mee naar huis nemen?
- ▶ Wie kan mij hoge resolutie materiaal bezorgen?
- ▶ Kan een instelling gewoon mij het materiaal mailen (opsturen)? Of moet ik ter plaatse gaan?
- ▶ Doet de instelling het onderzoek voor mij?
- ▶ Waarom mag ik bepaald materiaal niet inkijken?
- ▶ Mag ik foto's nemen?
- ▶ Is al het bronnenmateriaal al beschikbaar? Of moet het nog ontsloten worden?
- ▶ Hoelang duurt het vooraleer bronnenmateriaal beschikbaar is?
- ▶ Heb ik nu de hele collectie gezien? Of enkel een fragment?
- ▶ Bestaat er financiële ondersteuning?
- ▶ Als ik een beeld/reproductie aankoop, betekent dit dan ook dat ik ermee mag doen wat ik wil? (rechten)
- ▶ Waarom kan ik niet zoeken doorheen foto's? (OCR)
- ▶ Moet ik een lidkaart hebben om werken te kunnen raadplegen?

Inhoudelijk

- ▶ Welk bronnenmateriaal heb ik nog nodig?
- ▶ Is deze bron betrouwbaar?
- ▶ Hoe kan bestanden openen in een formaat dat ik niet (her)ken?
- ▶ Kan ik bestanden zelf selecteren en mee naar huis nemen?
- ▶ Wie kan mij hoge resolutie materiaal bezorgen?
- ▶ Kan een instelling gewoon mij het materiaal mailen (opsturen)? Of moet ik ter plaatse gaan?
- ▶ Doet de instelling het onderzoek voor mij?
- ▶ Waarom mag ik bepaald materiaal niet inkijken?
- ▶ Mag ik foto's nemen?
- ▶ Is al het bronnenmateriaal al beschikbaar? Of moet het nog ontsloten worden?
- ▶ Hoelang duurt het vooraleer bronnenmateriaal beschikbaar is?
- ▶ Heb ik nu de hele collectie gezien? Of enkel een fragment?
- ▶ Bestaat er financiële ondersteuning?
- ▶ Als ik een beeld/reproductie aankoop, betekent dit dan ook dat ik ermee mag doen wat ik wil? (rechten)
- ▶ Waarom kan ik niet zoeken doorheen foto's? (OCR)
- ▶ Moet ik een lidkaart hebben om werken te kunnen raadplegen?

Praktisch

- ▶ Waar heb ik deze informatie nu weer gevonden?
- ▶ Hoe verwijs ik naar bronnenmateriaal?
- ▶ Hoe kan ik informatie (bronnen) delen met mijn collega onderzoekers?
- ▶ Hoe schrijf ik uiteindelijk het artikel?
- ▶ Volstaat de kwaliteit van de beelden om af te drukken (of uit te vergroten)?

Rechten

- ▶ Mag ik mijn onderzoek online plaatsen?
- ▶ Welke informatie mag openbaar gemaakt worden?
- ▶ Mag ik audiovisueel materiaal integraal overnemen?

Financieel

- ▶ Kan ik hiervoor subsidies aanvragen?
- ▶ Wat is het mogelijke budget voor een publicatie? (gevolgen print mogelijkheden)
- ▶ Hoeveel exemplaren moeten we voorzien? Hoeveel interesse zou er zijn in dit onderwerp?
- Verspreiding**
- ▶ Wat zijn de verschillende publicatie mogelijkheden?
- ▶ Hoe kan ik dit onderzoek goed tentoonstellen?
- ▶ Welke kranten/tijdschriften/publicaties zouden hierover willen schrijven?
- ▶ Waar zou ik een tentoonstelling kunnen houden?
- ▶ Waar kan ik tentoonstellingsmateriaal vinden?
- ▶ Hoe maak ik mijn onderzoek toegankelijker voor het grote publiek?
- Rechten/Plichten**
- ▶ Moet ik een wettelijk depotnummer aanvragen voor mijn publicatie?
- ▶ Moet ik mijn onderzoek ergens melden?
- ▶ Kan ik mijn onderzoek zelf publiceren op een open/gesloten digitaal platform?
- ▶ Kan ik een speciaal statuut krijgen als erfgoedkundige (zoals onderwijs)?
- ▶ Wat moet ik doen met de privacy wetgeving? Portretrecht?
- ▶ Wat als het evenement gedaan is?

- ▶ Kan ik mijn onderzoeksmateriaal overdragen aan een erfgoedinstelling of archief?
- ▶ Aan wie kan ik mijn materiaal schenken?
- ▶ Moet ik mijn kopieën wissen?
- ▶ Willen instellingen liever fysieke, digitale of allebei versies van de documentatie?
- ▶ Wat moet ik bijhouden? Wat mag er weg worden gegooit?
- ▶ Hoe kan ik een duurzaam bewaarsysteem opzetten?
- ▶ In welke extensie moet ik digitale bestanden bewaren?
- ▶ Wie kan me helpen bij het bewaren van informatie?
- ▶ Geeft de gemeente ondersteuning voor duurzame bewaarsmethodes?
- ▶ Hoe moet je eigenlijk papieren archiefstukken bewaren?
- ▶ Blijft mijn onderzoeksmateriaal eeuwig online?
- ▶ Hoe moet ik digitaal born materiaal verzamelen/bewaren?

Ondersteuning

- ▶ Bestaat er een nationaal heemkundig platform?
- ▶ Kunnen heemkundige organisaties opgenomen worden in het cultuurbelief?
- ▶ Waarom moeten we elk jaar opnieuw over hetzelfde thema werken of voor erfgoeddag? Waarom werken we niet proactief?
- ▶ Kunnen wij samenwerken met onderwijs? (onderzoeksonderwerpen aanreiken)
- ▶ Wie zorgt voor begeleiding naar digitaal?
- ▶ Digitaliseert meemoo ook collecties van heemkundige kringen?
- Verantwoordelijkheden**
- ▶ Zijn wij een archief? Wordt er van ons verwacht dat we materiaal bijhouden?
- ▶ Welke verantwoordelijkheden hebben wij als erfgoed organisatie?
- ▶ Mogen wij geschenken materiaal doorgeven aan een archief?
- Inhoudelijk**
- ▶ Hoe breed is ons interesse veld?
- ▶ Sluiten onze onderzoeken op elkaar aan?
- ▶ Is er een rode draad doorheen de onderzoeken?